

**ЕКСПРЕСІЯ АКТИВАЦІЙНИХ МАРКЕРІВ НА ЛІМФОЦИТАХ
КРОВІ ХВОРИХ НА АВТОІМУННІ ХВОРОБИ**

Строй Д.О., студ. 6-го курсу

Наукові керівники: доц. Потьомкіна Г.О., доц. Гаврилюк Г.М.

*Львівський національний медичний університет,
кафедра клінічної імунології та алергології*

Апоптоз - біологічно запрограмована смерть клітини. Основні механізми запуску апоптозу є наступні: мембранні (рецепторно-опосередковані), мітохондріальні та ядерні. Мембранні реалізують апоптогенний сигнал через спеціальні рецептори, в першу чергу через рецептори з родини фактору некрозу пухлин (TNF), до яких відноситься рецептор Fas/APO-1 (CD95). Дані дослідження процесів апоптозу при автоімунних хворобах суперечливі. Вважається, що зрілі Т- і В-лімфоцити досить стійкі до індукторів апоптозу, активовані лімфоцити - більш чутливі до апоптичних сигналів. Доведено, що в хворих на автоімунні хвороби чутливість лімфоцитів до апоптозу підвищується під впливом глюкокортикостероїдів.

Метою нашої роботи було вивчення числа лімфоцитів з маркерами, ранньої (CD25) і пізньої (CDHLA DR) активації та експресії рецептору апоптозу CD95 на лімфоцитах крові хворих на автоімунні хвороби. Обстежено 25 хворих (9 чоловіків, 16 жінок) віком від 18 до 56 років, яким на основі клініко-лабораторних та інструментальних досліджень встановлений діагноз ревматоїдного артриту (16 хворих), системного червоного вовчака (5 хворих), системного васкуліту (4 хворих). У результаті проведених досліджень виявлено, що число лімфоцитів з маркерами апоптозу CD95 було вищим фізіологічних величин у 23 (92%) хворих і коливалося в межах 23-38%. Кількість CD25+лімфоцитів була більша, ніж у здорових осіб і становила $23,5 \pm 3,4\%$. Виявлено вірогідне збільшення числа активованих лімфоцитів з маркерами пізньої активації ($36,9 \pm 2,1\%$) порівняно з нормою.

Таким чином, у хворих на автоімунні хвороби ми спостерігали прямий корелятивний зв'язок між числом активованих лімфоцитів та лімфоцитів, на яких експресовані рецептори апоптозу Fas/APO-1.